

ženska soba

***GODIŠNJI
IZVJEŠTAJ
2006.***

ŽENSKA SOBA

Osnovne informacije o Ženskoj sobi

Ženska soba je nevladina, feministička, neprofitna organizacija koja radi na osvještavanju žena, institucija i javnosti o seksualnosti žena i seksualnim pravima, kroz edukaciju, istraživanje i javni rad. Osnovana je 2002. godine sa sjedištem u Zagrebu, a djeluje na lokalnom i regionalnom nivou.

Ženska soba je osnovana kako bi ostvarila slijedeće ciljeve:

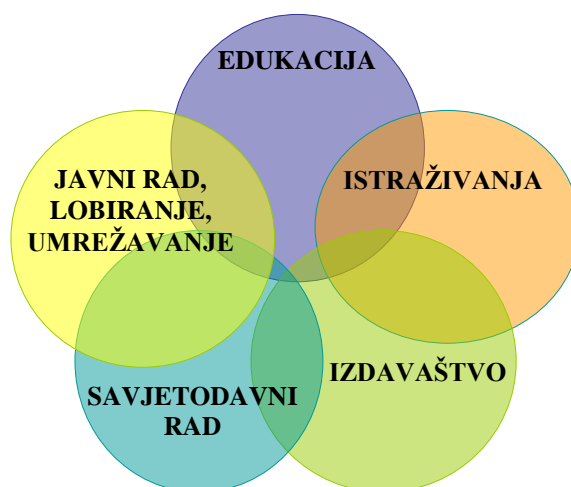
- aktivno zalaganje protiv svih oblika spolne, rodne i seksualne diskriminacije;
- osnaživanje žena u aktivnom traženju i zaštiti osnovnih ljudskih prava;
- promocija i zaštita seksualnih prava u skladu s Deklaracijom o seksualnim pravima;
- uvođenje sveobuhvatne seksualne edukacije temeljene na znanstvenim činjenicama na svim razinama obrazovanja;
- promicanje pozitivnih stavova o ženskoj seksualnosti, seksualnom zdravlju i slobodi izbora;
- aktivno zalaganje protiv diskriminacije na temelju rodnog izražavanja i/ili identiteta, seksualne orijentacije te interseksualnih karakteristika;
- prevencija seksualnog nasilja protiv žena te seksualnih i rodni manjina;
- pružanje direktne pomoći ženama koje su preživjele seksualno nasilje;
- osnaživanje LGBTIQ populacija u zahtijevanju svojih osnovnih ljudskih prava.

PODRUČJA RADA

seksualna prava i ženska seksualnost

seksualno nasilje, uključujući trgovanje ženama u svrhu seksualne eksploatacije

prava seksualnih i rodni manjina (LGBTIQ prava)

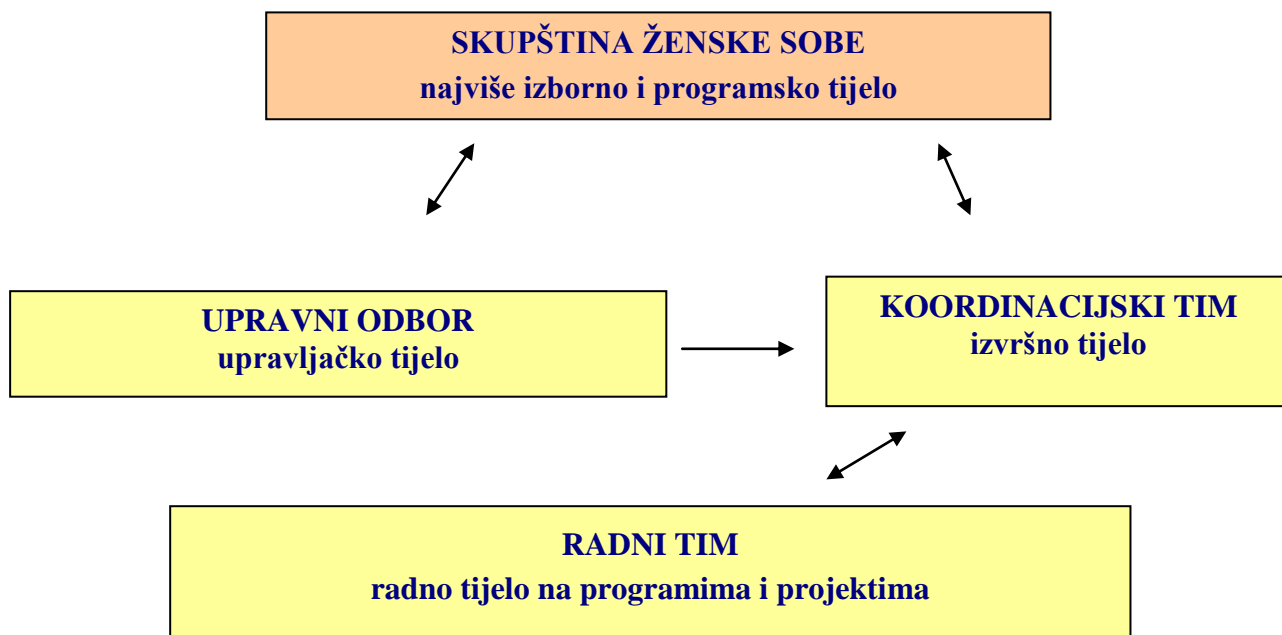
Tijekom 2006. godine Ženska soba je provodila ukupno **16** programa i projekata, unutar 3 nosive programske teme. Opis pojedinih programa i projekata za 2006. godinu nalazi se u okviru 3. poglavlja – Rad Ženske sobe u 2006. godini.

Iako Ženska soba tek 2007. godine navršava 5 godina postojanja, smatramo kako smo svojim predanim radom u okviru zadanih programskih tema stekle status jedne od prominentnih feminističkih organizacija na civilnoj sceni, ali i među relevantnim vladinim institucijama u čijoj nadležnosti je problematika kojom se Ženska soba bavi. To se najbolje vidi kroz naše publikacije, brojne radionice i seminare, kao i medijsku prisutnost (prilog br. 3).

Struktura Ženske sobe

Struktura Ženske sobe uključuje **Skupštinu** Ženske sobe, koja je najviše izborno i programsko tijelo, a uključuje sve redovne članice i članove Ženske sobe; **Upravni odbor**, koji je upravljačko tijelo koje uključuje 5 neovisnih stručnjakinja iz područja ženskih ljudskih prava, te predsjednicu Koordinacijskog tima; **Kordinacijski tim**, koji je izvršno tijelo koje uključuje koordinatorice programa Ženske sobe, te **Radni tim** koji radi na programima i projektima Ženske sobe, a obuhvaća sve članice koje sudjeluju u radu Ženske sobe, uključujući volonterke i volontere. Popis članica i članova Ženske sobe nalazi se u prilogu br.1.

STRUKTURA ŽENSKE SOBE

Radni tim Ženske sobe se tijekom 2006. godine uključivao je **Maju Mamula** (predsjednica Koordinacijskog tima), **Voljanu Kapelina** (voditeljica financija i ureda), **Dunju Bonacci Skenderović** (voditeljica programa trgovanja ženama), **Jelenu Poštić** (voditeljica programa seksualnih i rodni manjina), **Ivanu Dijanić Plašč** (asistentica na projektima) i **Neru Komarić** (voditeljica programa trgovanja ženama). Tim Ženske sobe je tijekom 2006. godine ostvario **895** prekovremenih, neplaćenih radnih sati.

Uz glavni dio radnog tima Ženske sobe, u okvirima naših projekata i programa radilo je 19 stručnjakinja i stručnjaka iz određenih područja. Osim toga, važan doprinos radu organizacije svojom energijom, aktivnostima i kreativnošću dalo je **16** stalnih volonterki i volontera, a uz njih su na nekim od naših akcija sudjelovale i brojne druge osobe, pri čemu je ukupno odrađeno **1854** volonterskih sati (prilog br.2.).

Tijekom 2006. godine članice Ženske sobe posvetile su svoj rad ostvarenju zadanih ciljeva, ali i razvoju organizacije, evaluaciji rada i postignuća, kao i planovima za razvoj organizacije. Na godišnjoj Skupštini održanoj 08. lipnja 2006. godine donesena je odluka o promjeni imena, sjedišta i upravljačkih tijela Ženske sobe, te je ujedno i promijenjen Statut organizacije. Dotadašnji naziv **Ženska soba – Centar za prevenciju, istraživanje i suzbijanje seksualnog nasilja i žensku seksualnost** zamijenjen je nazivom **Ženska soba – Centar za seksualna prava**.

Financijski izvještaj Ženske sobe u 2006. godini

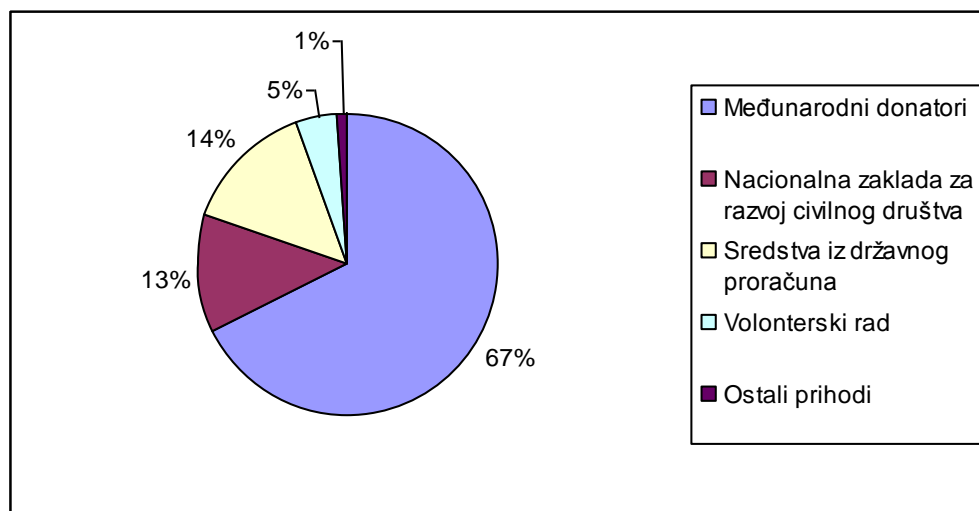
Tijekom 2006. godine Ženska soba je imala **16** projekata. Donatori Ženske sobe u 2006. godini bili su: Kvinna till Kvinna; Ured za ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske; Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa; World Day of Prayer; Američko veleposlanstvo u Hrvatskoj; Ured za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske; WORLD LEARNING STAR; Europski ženski lobi (Lobby europeen des femmes); Europska komisija; Open Society Institute New York; The Global Fund for Women; Astraea Foundation; Mama Cash; CARE Canada Zagreb.

Iz tablice br. 1. i 2. i grafikona br. 1. i 2. vide se prihodi i rashodi Ženske sobe u 2006. godini.

Tablica br.1. Prihodi Ženske sobe u 2006. godini

PRIHODI	HRK	EURO
1. Kvinna till Kvinna	310.863,88	42.451
2. Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva	149.145,00	20.367
3. Europska komisija	130.752,70	17.855
4. Veleposlanstvo USA	82.829,00	11.311
5. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta	70.000,00	9.559
6. Ured za ljudska prava Vlade RH	68.530,00	9.358
7. Global Fund for Women	64.226,00	8.771
8. Women's World Day of Prayer	53.808,06	7.348
9. Stichtung Mama Cash	47.193,57	6.445
10. Astraea Foundation	32.671,82	4.462
11. Care International Canada	31.127,29	4.251
12. Ured za ravnopravnost spolova Vlade RH	30.000,00	4.097
13. Lobby Europeen des femmes	19.701,73	2.690
14. Ostali donatori	22.049,75	3.011
15. Prihodi od usluga	1.620,00	221
16. Donacije građana	990,00	135
17. Ostali prihodi	8.892,97	1.214
UKUPNO PRIHODI	1.124.401,77	153.547
18. Volonterski rad (2749 h)	55.121,00	7.527

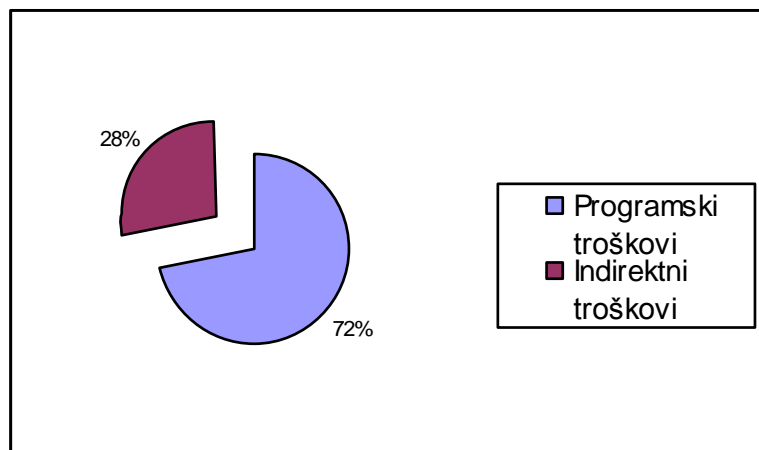
Grafikon br.1. Prihodi Ženske sobe u 2006. godini

Tablica br.2. Rashodi Ženske sobe u 2006. godini

RASHODI	HRK	EURO
1. PROGRAMSKI TROŠKOVI		
Programsko osoblje	258.213,97	35.261
Programske aktivnosti	357.554,14	48.827
UKUPNO	615.768,11	84.089
2. INDIREKTNI TROŠKOVI		
Administrativno osoblje	69.614,91	9.507
Najamnina i režije	48.850,10	6.671
Komunikacijski troškovi	29.808,74	4.071
Administrativni troškovi	65.354,50	8.925
Troškovi opreme i održavanja	7.223,85	986
Financijska revizija	5.145,00	703
Ostali troškovi	15.424,14	2.106
UKUPNO	241.421,24	32.968
UKUPNO TROŠKOVI	857.189,35	117.057

Grafikon br.2. Rashodi Ženske sobe u 2006. godini

Ukupni prihodi Ženske sobe u 2006. godini bili su **1.124.401,77 kn**, rashodi **857.189,35 kn**. Višak prihoda iznosi **267.212,42 kn** i koristit će se u 2007. godini za troškove tekućeg razdoblja.

Promocija istraživanja Ženske sobe “Stanje seksualnih prava žena u Hrvatskoj”, Zagreb, veljača 2006.

«Ne znamo tko smo dok ne uvidimo što možemo.»

Martha Grimes

2. KONTEKST U KOJEM RADIMO

Naš rad je, prije svega, motiviran sviješću o neravnopravnom položaju i diskriminaciji žena u društvu, kao i diskriminaciji na temelju rodnog izražavanja.

Naglasak stavljamo na neke specifične grupacije kao što su žene koje imaju probleme vezane uz svoja seksualna prava, žene koje su preživjele seksualno nasilje, te pripadnice i pripadnike seksualnih i rodnih manjina (LGBTIQ populacije).

2.1. Stanje seksualnih prava

Seksualna edukacija

Usprkos brojnim nastojanjima stručnjakinja i stručnjaka iz područja seksualnosti i seksualne edukacije iz vladinog i civilnog sektora, tijekom 2006. godine u u Hrvatskoj seksualni odgoj dalje nije uveden u škole, niti kao samostalni program, niti u sklopu Zdravstvenog odgoja.

Sukladno najavama, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa (MZOŠ) je tijekom veljače 2006. raspisalo natječaj za prijavu prijedloga Zdravstvenog odgoja i obrazovanja, za osnovne i srednje škole u Hrvatskoj, čiji je sastavni dio i seksualni odgoj. Osnovano je Povjerenstvo za procjenu prijedloga, a od ukupno 24 pristigla na natječaj, dva su uzeta u daljnje razmatranja: program udruge GROZD za osnovne i srednje škole (ako učine neke izmjene u dijelu programa o seksualnom odgoju), te program Foruma za slobodu odgoja za srednje škole. Kada je informacija o tome bila objavljena u medijima, krenule su brojne reakcije, prije svega izazvane Programom GROZD-a, koji je uključivao podatke o tome kako niti jedna kontracepcija nije sigurna (a ni preporučljiva), kako je masturbacija devijantni oblik seksualnog ponašanja i da mlade navodi da se okreću prema sebi, te kako je homoseksualnost bolest i poremećaj. Povjerenstvo je tražilo određene izmjene programa GROZD-a, što nije bilo učinjeno, dok je ministar Primorac preporuke Povjerenstva zanemario odlučivši da GROZD-ov program može ići takav kakav je u cijelosti u osnovne i srednje škole.

Održani su brojni sastanci s različitim tijelima, tražena su stručna mišljenja, uključujući mišljenja pravobraniteljice za ravnopravnost spolova i pravobraniteljice za djecu, a sve u cilju usaglašavanja programa zdravstvenog odgoja znanstvenim činjenicama i međunarodnim obavezama RH s područja ženskih ljudskih prava i prava djece.

Nakon svega navedenog, MZOŠ je program poslao Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi na daljnju procjenu. Sve ovo je pokrenulo osnivanje građanske koalicije STOP rizičnom spolnom odgoju, koja je osnovana u siječnju 2007. godine, s ciljevima da se zaustavi provođenja GROZD-ovog programa u osnovnim i srednjim školama, kao i zaustavljanju ovakve daljnje vladine politike, te doprinose razvoju i uvođenju jedinstvenog seksualnog odgoja.

Pozitivni pomaci u 2006. godini su rijetki, ali ih ipak ima, prije svega u okvirima sveučilišnog, dodiplomskog obrazovanja, kao što su uvođenje novih kolegija na dodiplomskoj nastavi na nekim fakultetima¹. Također na inicijativu psihologinja iz Ženske sobe u okviru Hrvatskog psihološkog društva osnovana je sekcija Psihologija seksualnosti. Na Zagrebačkom sveučilištu, Filozofskom fakultetu, Odsjeku za sociologiju osnovana je Katedra za seksologiju. Ovdje je svakako potrebno naglasiti da je veliki dio promjena u okviru akademske zajednice došao od strane nevladinih organizacija, što uvelike govori u prilog prepoznavanju predstavnica/ka civilnog sektora kao stručnjakinja/ka za područja koja su odavno trebala biti uvrštena u obrazovne curriculume.

Reproduktivno zdravlje i medicinski potpomognuta oplodnja

Stanje reproduktivnih prava žena u Hrvatskoj nije se bitno mijenjalo u odnosu na 2005. godinu. Ugovorena mreža timova u djelatnosti zdravstvene zaštite žena u 2006. godini ne zadovoljava potrebe niti brojem ugovorenih usluga, kao niti dostupnošću.

Kada je riječ o kontracepciji, ona je skupa i nije lako dostupna. Podaci o legalno induciranom prekidu trudnoće su nepotpuni, budući da se dio podataka ne prijavljuje na zakonski propisanom obrascu, već ih se za službeno Izvješće za 2005. godinu Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo (podaci prikupljeni do 30.06.2006.), uzima iz redovite bolesničko-statističke baze podataka. Praksa neprikazivanja legalno induciranih pobačaja upućuje na socijalni i ekonomski pritisak na žene, koju uključuje visoke tržišno određene cijene usluga, kao i izloženost osudama vjerskih i *pro life* propagandi. Ova praksa ukazuje na nedostatak javne politike. Statistika i dalje pokazuje da je incidencija namjernih pobačaja najveća kod žena sa dvoje djece, što ukazuje na korištenje pobačaja kao kontraceptivne metode, što je razumljivo zbog nepostojanja savjetovališta i centara za planiranje obitelji.

Ministarstvo zdravstva je 2006. godine obnovilo radno tijelo (Bioetičko povjerenstvo) za pripremu novog zakona o medicinski potpomognutoj oplodnji (MPO), čiji je sastav bio i ostao nepoznat javnosti. Ipak ministar zdravstva Neven Ljubičić je u jednoj svojoj izjavi rekao kako je na čelu Povjerenstva umirovljeni profesor Bakran koji podržava «Talijanski model» zakona o MPO-u. Talijanski zakon o MPO-u ne dopušta darivanje sjemenih ni jajnih stanica ni zametaka, dopušta jedino postupke s vlastitim stanicama i zamecima para koji je u postupku umjetne oplodnje. Stoga se može očekivati da će utjecaj crkve biti vidljiv u novom zakonu i da će njime biti bitno reducirana prava osoba i parova koji koriste MPO. U međuvremenu je broj besplatnih postupaka umjetne oplodnje na koje žena ima pravo smanjen, liste čekanja su se produžile, a žene bez partnera ne mogu ostvariti pravo na medicinski potpomognutu oplodnju, zbog nepoštivanja zakona od strane medicinskih ustanova.

Pozitivni pomak je vidljiv u području ranog otkrivanja zloćudnih tumora kod žena. Tijekom 2006. godine se počeo provoditi Nacionalni program ranog otkrivanja raka dojke, koji uključuje mamografske preglede na poziv na kućnu adresu za sve žene u dobi od 50 do 69 godina.

---

¹ Riječko sveučilište, Filozofski fakultet, Odsjek za psihologiju – Psihologija spolnosti
Zadarsko sveučilište, Filozofski fakultet, Odsjek za psihologiju – Psihologija spolnosti
Osječko sveučilište, Filozofski fakultet, Odsjek za psihologiju – Psihologija roda i spola
Zagrebačko sveučilište, Medicinski fakultet, Katedra za obiteljsku medicinu.

Tijekom 2006. godine donesene su dvije javne politike koje uključuju zaštitu reproduktivnih prava žena: Nacionalna politika za promicanje ravnopravnosti spolova 2006 – 2010 i Nacionalna populacijska politika. Jedna od predviđenih mjera ovom Populacijskom politikom koja se tiče seksualnih i reproduktivnih prava i zdravlja žena je osnivanje centara za planiranje obitelji i reproduktivno zdravlje pri županijskim bolnicama, općim bolnicama i postojećim klinikama koja bi se trebala provesti u 2007. godini.

2.2. Seksualno nasilje uključujući trgovanje ženama

Seksualno nasilje

Prema službenim podacima Ministarstva unutarnjih poslova za 2006. godinu prijavljeno je ukupno **672 kaznena djela** protiv spolne slobode i ćudoređa, odnosno **3.5%** više nego u 2005. godini. Od toga su najzastupljenije bludne radnje (čl. 193.) sa **204** žrtve, te silovanje (čl. 188.) sa **126** žrtava. Kada se u obzir uzmu procjene velikog broja svjestikih i domaći istraživanja kako na 1 prijavljeno silovanje dolazi između 15 do 20 neprijavljenih slučajeva, možemo dobiti tek grubi uvid o rasprostranjenosti ovog problema.

Komparirajući podatke o broju prijavljenih kaznenih djela u 2006. s podacima za 2005. godinu, vidimo kako je za prijavljena silovanja došlo do porasta od **39.8%**, odnosno prijavljeno je 126 slučajeva, od čega su 123 žene (97.6%). Analizom dobi žrtava uočavamo kako je došlo do porasta broja silovanja kod maloljetnih djevojaka od 14 do 18 godina (**70.6%**) i kod djevojaka u dobi od 18 do 22 godine (**87.5%**). Podatak koji najviše iznenađuje je ekstremni porast broja silovanih žena koje su starije od 60 godina (**275%**), što se ne može objasniti niti na koji drugi način osim kao eklatantan oblik mržnje prema ženama.

Na žalost, usprkos brojnim naporima prije svega nevladinih organizacija, u Hrvatskoj i dalje ne postoje centri za sustavnu podršku žrtvama seksualnog nasilja, koji bi pružali sve neophodne usluge od praćenja osoba u procesu prijave nasilja, pružanja besplatne psihoterapije, do pripreme za sudski proces i rada s obiteljima. Isto tako još uvijek nisu razvijeni programi za rad s nasilnicima. Izražen je nizak nivo znanja i senzibiliziranosti predstavnika i predstavnica relevantnih struka o problemu seksualnog nasilja.

Trgovanje ženama u svrhu seksualnog iskorištavanja

Prema službenim podacima Vlade Republike Hrvatske u 2006. godini identificirano je ukupno 13 žrtava trgovanja ljudima, od čega su tri žrtve bile porijeklom iz Hrvatske. Sve žrtve su bile žene, od toga je njih osam identificirano u tranzitu, u dva slučaja Hrvatska je bila zemlja odredišta, u jednom slučaju zemlja porijekla, a u dva zemlja i porijekla i iskorištavanja, što znači da se radilo o slučajevima trgovanja unutar granica Republike Hrvatske. U odnosu na 2005. godinu broj identificiranih slučajeva trgovanja ljudima u 2006. godini veći je za 54%.

Tijekom 2006. godine pokrenuto je 10 postupaka protiv 17 osoba na osnovu članka 175 KZ-a «Trgovanje ljudima i ropstvo» na osnovu ovih kaznenih prijava tijekom 2006. godine nije donesena niti jedna presuda. Ipak tijekom 2006. godine donesene su tri presude na osnovu kaznenih prijava podnesenih u 2000., 2004. i 2005. godini. Sve tri presude, za ukupno 5 okrivljenika su nepravomoćne, a izrečene kazne su minimalne i iznose do jedne godine zatvora.

Seksualne i rodne manjine (LGBTIQ populacije)

Tijekom 2006. godine u Hrvatskoj nije došlo do značajnijeg unapređenja LGBTIQ prava. Važan iskorak na zakonodavnoj razini tiče se uvođenja zločina iz mržnje u Kazneni zakon RH. Isto tako, usvojeni Zakon o sportu sadrži antidiskriminacijsku odredbu koja uključuje seksualnu orijentaciju. Dogodili su se brojni slučajevi homofobičnih izjava od strane zastupnika/ca Hrvatskog sabora, a uvođenje seksualne edukacije u škole i pitanja homoseksualnosti bila su središtu polemike. Usvojena Nacionalna politika o ravnopravnosti spolova za razdoblje od 2006. – 2010. godine seksualnu orijentaciju spominje samo u smislu obveza koje treba ispuniti na putu prema EU. Uključene mjere usmjerene su na unaprijeđivanje načina suzbijanja i eliminacije diskriminacije na temelju seksualne orijentacije kroz provođenje istraživanja sudske prakse i policijskog postupanja kao i uključivanje predstavnika/ca organizacija koje se bave seksualnim i rodnim manjinama u relevantna tijela. Nacionalna politika o ljudskim pravima ni ove godine nije usvojena.

Istočnoeuropski pride, *Internationala Pride - Živjeti slobodno*, održan u Zagrebu u lipnju 2006., bio je usmjeren na zalaganje za slobodu okupljanja, kako u Hrvatskoj tako i drugim istočnoeuropskim državama u kojima se takvo pravo LGBTIQ osoba ne poštuju kao i na podršku organiziranju prvih prideova u tim zajednicama. U prideu je sudjelovalo 13 istočno europskih zemalja: Poljska, Slovenija, Hrvatska, Rumunjska, Latvija, Bosna i Hercegovina, Srbija, Makedonija, Kosovo, Bugarska, Albanija, Slovačka i Litva. Na žalost, i ovaj je pride, kao i prijašnji, bio popraćen propustima u policijskom postupanju. Organizacijski odbor Zagreb pridea, u suradnji sa ILGA-Europe i IGLHRC-om, organizirao je monitoring kršenja ljudskih prava tokom povorke te je o istima sastavljen izvještaj koji je dostavljen relevantnim institucijama, a dostupan je na www.zagreb-pride.net.

Internationale Pride – Živ(j)eti slobodno, June 2006

Na razini regionalnog organiziranja, u Zagrebu je, u organizaciji Ženske sobe, održan 13. sastanak SEE Q mreže. Osim članova/ica SEE Q mreže na sastanu su sudjelovale/i i druge LGBTIQ organizacije iz Istočne Europe, Kavkaza i Središnje Azije (Bugarska, Češka, Gruzija, Kirgistan, Rusija i Slovačka) kao i predstavnici/e Global Fund for Women, Astraea Lesbian Foundation for Justice i Mama Cash. Ciljevi ovog sastanka bili su omogućavanje razmjene znanja i iskustva u provođenju različitih pristupa i strategija zagovaranja ljudskih prava koja se tiču LGBTIQ osoba i potreba LGBTIQ populacija, omogućavanje razmjene informacija o situaciji, aktivizmu i organizacijskim potrebama, kreiranje mogućnosti i proces podrške razvoju novih ideja, partnerstava i suradnje. Kao rezultat sastanka sastavljen je izvještaj „Podrška LGBTIQ organiziranju u post-jugoslavenskoj regiji i šire“, namijenjen aktivistima/cama/organizacijama i donatorima, s ciljem davanja preporuka o različitim prioritetnim područjima i potrebama identificiranim na sastanku.

13.: sastanak SEE Q mreže, Zagreb, 29.09. – 1.10. 2006.

3. RAD ŽENSKE SOBE U 2006. GODINI

Kao što smo već navele, Ženska soba je tijekom 2006. godine radila na 16 programa i projekata. Iz tablice br. 2. vidimo nazive projekata/programa i donatora u 2006. godini.

Tablica br.2. Popis projekata/programa i donatora Ženske sobe u 2006.

br.	Naziv projekta/programa i	Donator
1.	Centar za seksualna prava + 5. Feministička ljetna škola (dio sredstava)	Kvinna till Kvinna
2.	Rodna prizma seksualnih prava mladih - istraživanje	Ured za ravnopravnost spolova Vlade RH
3.	Implementacija preventivnog programa protiv seksualnog nasilja u školama	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa
4.	Mreža suradnje vladinih institucija i nevladinih organizacija protiv seksualnog nasilja	World day of prayer
5.	Istraživanje o trgovanju ljudima u Hrvatskoj	Američko veleposlanstvo i Ured za ljudska prava Vlade RH
6.	Edukacija mladih trenera/ica o trgovanju ljudima	World day of prayer
7.	Trgovanje ljudima: akcije mladih u lokalnim zajednicama	WORLD LEARNING STAR
8.	Edukacija studenata/ica relevantnih fakulteta o trgovanju ljudima	Ured za ljudska prava Vlade RH
9.	Konferencija: Trgovanje ljudima i prostitucija i okrugli stol za novinare i novinarke o temi	Lobby europeen des femmes – Europski ženski lobi
10.	Razvoj lokalnog civilnog društva kroz izgradnju kapaciteta	Europska komisija
11.	Psiholozi/ginje i mentalno zdravlje LGBTIQ populacija	Open Society Institute New York (nastavak projekta iz 2005.)
12.	Razvoj knjige <i>Kreacija roda? Spola?</i>	Astrea Lesbian Foundation for Justice
13.	South Eastern European Queer Network - 13. sastanak mreže	The Global Fund for Women, Astraea foundation, Mama Cash
14.	Prijedlog promjena vezanih uz seksualno nasilje: promjena zakonodavstva, zaštita žrtava i razvoj preventivnih programa	volonterski projekt Ženske sobe
15.	Liz Kelly – prijevod i izdavanje knjige <i>Preživjeti seksualno nasilje</i>	OSI i Ministarstvo kulture RH (nastavak projekta iz 2003.)
16.	Organizacijski razvoj Ženske sobe	CARE CANADA II IN ZAGREB

Rad Ženske sobe organiziran je u okviru **pet glavnih aktivnosti**: edukacija, istraživački rad, savjetovanje, izdavaštvo, te javni rad, lobiranje i umrežavanje. U daljnjem tekstu dat ćemo pregled osnovnih aktivnosti rada Ženske sobe u 2006. godini.

1. Edukacija

Edukacija je jedan od najvažnijih i najrazvijenijih segmenata rada Ženske sobe.

Glavna područja iz kojih radimo različite oblike edukacije su seksualna prava, ženska seksualnost, nasilje protiv žena, seksualno nasilje, trgovanje ženama u svrhu seksualne eksploatacije, seksualne i rodne manjine.

Načini provođenja edukacija su različiti i prije svega prilagođeni ciljnim grupama, a uključuju predavanja, radionice, treninge, supervizije, konzultacije, seminare, kao i okrugle stolove i tribine.

Glavne ciljne grupe edukacija su žene općenito, ženske grupe i nevladine organizacije u Hrvatskoj i regiji, predstavnice i predstavnici relevantnih državnih institucija i tijela, mlade osobe s naglaskom na studentskoj populaciji, LGBTIQ populacija, kao i šira društvena zajednica.

Tijekom 2006. godine članice Ženske sobe su održale **64** predavanja, radionice i/ili treninga za nevladine organizacije (NVO-e) uglavnom u Hrvatskoj, za predstavnice i predstavnike različitih državnih institucija, studentice i studente različitih fakulteta, te građanstvo. Ukupan broj osoba koje su sudjelovale na našim predavanjima, radionicama i treninzima je **1695**.

1.1. Seksualna prava i ženska seksualnost

Održana su **24** predavanja, radionice i/ili treninga. Od toga **18** za studente i studentice različitih fakulteta, **3** za nevladine organizacije, **2** za građanstvo i **jedna** za vladine institucije.

1.2. Rodno uvjetovano nasilje

Održano je **5** predavanja, radionica i/ili treninga. Od toga **3** za nevladine organizacije, te po **jedna** za vladine institucije i **jedna** za studente i studentice.

1.3. Seksualno nasilje uključujući i trgovanje ženama u svrhu seksualne eksploatacije

Seksualno nasilje

Održano je **13** predavanja, radionica i/ili treninga. Od toga **8** za osobe iz institucija, **4** za studente i studentice i **jedno** za nevladine organizacije.

Trgovanje ženama

Održane je ukupno **12** predavanja, radionica i/ili treninga, od čega **5** edukacija za predstavnice i predstavnike relevantnih institucija, **4** za predstavnice i predstavnike nevladinih organizacija, te **3** za studentice i studente raznih fakulteta te učenike i učenice srednjih škola.

Edukacija studentica o trgovanju ženama, Jezerčica, rujan 2006.

1.4. Seksualne i rodne manjine (LGBTIQ)

Održano je **6** predavanja, radionica i/ili treninga, **3** za studente i studentice, te **3** za građanstvo.

1.5. Edukacija tima Ženske sobe

Zahvaljujući sustavnoj potpori švedske organizacije Kvinna till Kvinna, u travnju 2006. godine tri članice Ženske sobe su bile na studijskom putovanju u Švedskoj. Cilj putovanja je bilo upoznavanje s radom organizacija koje rade na području seksualnih i reproduktivnih prava i zdravlja, kao i na seksualnom nasilju. Tijekom petodnevnog boravka posjećene su slijedeće organizacije: RFSU (Švedsko udruženje za seksualnu edukaciju)- centrala i Štokholmska podružnica, RFSL (Švedsko udruženje za prava lezbijki, gejeva, biseksualnih i transrodnih osoba), sklonište za žene žrtve obiteljskog nasilja, kao i sjedište Kvinne till Kvinne.

Peti sastanak Mreže suradnje vladinih institucija i nevladinih organizacija protiv seksualnog nasilja, Stubičke toplice, svibanj 2006.

2. Istraživanja

U okviru rada Ženske sobe važan naglasak je i na provođenju znanstvenih istraživanja, u svrhu bolje spoznaje problematike vezane uz područja rada Ženske sobe, osiguravanja osnovnih podataka potrebnih za naš rad, osvještavanje javnosti i osiguravanje relevantnih podataka i informacija za lobiranje za uvođenjem nužnih promjena u područjima na kojima radi Ženska soba.

Tijekom 2006. godine u Ženskoj sobi provedena su 3 istraživanja:

Ženska soba – Centar za seksualna prava, 2006.

2.1. Istraživanje o trgovanju ljudima u Hrvatskoj

Tijekom 2006. godine Ženska soba je započela rad na sveobuhvatnom pregledu situacije vezano uz trgovanje ljudima u Republici Hrvatskoj. Glavni ciljevi pregleda su bili

- 1) Dati pregled postojeće situacije, kao i stjecanje uvida u rad sustava za suzbijanje trgovanja ljudima te pomoći i zaštite žrtvama u Republici Hrvatskoj četiri godine nakon njegove uspostave;
- 2) Dati uvid u korisnost edukacija državnih službenika i službenica te pripadnica nevladinih organizacija na temu trgovanja ljudima kao jednog od oblika prevencije i jačanja kapaciteta za suzbijanje ovog fenomena;
- 3) Otvoriti prostor za daljnja istraživanja o uzrocima i rasprostranjenosti trgovanja ljudima u Republici Hrvatskoj;
- 4) Dati preporuke za poboljšanje postojećeg sustava na osnovu analize postojeće situacije.

Pregled je podijeljen na šest dijelova. U prvom dijelu su prikazani institucionalni kapaciteti za borbu protiv trgovanja ljudima, u drugom je dijelu napravljena analiza žrtava trgovanja u Hrvatskoj od 2002. do svibnja 2006. godine, na osnovu službenih podataka o identificiranim žrtvama u tom razdoblju.. U trećem dijelu je dana analiza znanja i stavova mladih ljudi, kao ranjive skupine, o problemu trgovanja ljudima. Zatim slijedi analiza članaka o trgovanju ljudima iz tiskanih medija u razdoblju od 2002. do 2005. godine. Pretposljednji dio donosi analizu korisnosti edukacija predstavnika i predstavnica institucija te predstavnica nevladinih organizacija. U posljednjem dijelu su dani zaključci i preporuke za daljnji rad .

2.2. Psiholozi/ginje i LGBTIQ zajednica

Projekt «Razvoj strategija i preporuka za unapređenje zdravlja LGBTI populacije u suradnji sa terapeutama/kinjama, savjetodavkama/cima i zdravstvenim djelatnicima u zdravstvenim institucijama u Hrvatskoj», pokrenut 2005. godine, uključivao je istraživanje koje je obuhvaćalo LGBTIQ populaciju i psihologe/inje. Dizajniran je upitnik i prikupljeni su podaci koji se tiču iskustva i problema LGBTIQ populacije sa pružateljima psihosocijalnih usluga kao i preporuka za unapređivanje javnog zdravstva. Drugi upitnik bio je dizajniran za psihologe/inje sa ciljem dobivanja boljeg uvida u institucionalne politike i prakse, njihovo znanje i stavove prema LGBTIQ pojedincima/kama, kao i radno iskustvo sa tom populacijom. Procjena politika i seminar za psihologe/inje koji su pratili ovo istraživanje omogućili su nam bolji uvid u postojeće, ili bolje rečeno, u nedostatak adekvatnog obrazovanja i praksi koje utječu na mentalno zdravlje LGBTIQ populacije. Ovo je poslužilo kao osnova za nastavak rada Ženske sobe na unapređivanju politika i praksi mentalnog zdravlja. Tokom 2006. godine upotrijebile/i smo provedeno istraživanje za zagovaranje prava na zdravlje, primarno kroz Sekciju za psihologiju seksualnosti Hrvatskog psihološkog društva i kroz godišnju konferenciju psihologa/inja. Fokusirale/i smo se na pružanje informacije i edukacije o ključnim pitanjima koja su se pojavila kroz ovo istraživanje i nastaviti ćemo širiti opseg rada na ovom području.

2.3. Rodna prizma seksualnih prava mladih

Istraživanje je imalo dva osnovna cilja:

1. utvrditi postoji li razlika u rodnoj perspektivi mladih ljudi prema seksualnim pravima;
2. iskoristiti podatke kao polazišnu točku u razvoju edukacije o seksualnim pravima i senzibilizacije na rodne odnose u Hrvatskoj.

Uzorak istraživanja obuhvaćao je reprezentativnu grupu studentica i studenata Sveučilišta u Zagrebu, treće i četvrte godine studija, njih 852 (459 studentica i 389 studenata).

Za potrebe istraživanja je konstruiran upitnik koji je pokrивao sljedeća područja:

opće socio-demografske varijable, seksualna prava i reproduktivno zdravlje, seksualno ponašanje, uključujući i rizična seksualna ponašanja, seksualno nasilje, motivi za stupanje u seksualne odnose, povratne informacije.

Prikupljanje podataka trajalo je od kraja studenog 2006. do početka ožujka 2007. godine.

Podaci dobiveni ovim istraživanjem omogućili su nam uvid u različite aspekte seksualnosti, seksualnog ponašanja, reproduktivnog zdravlja i zaštite, te seksualnog nasilja s obzirom na rodnu perspektivu. Dobiveni su brojni indikatori za još uvijek jaku prisutnost patrijarhalnog modela u razmišljanju mladih ljudi. Takve su spoznaje isprva bile iznenađujuće, no ostaje činjenica da je ovo vrlo osjetljivo pitanje na kojem je potrebno sustavno raditi, te je provedeno istraživanje samo početak koji može ukazati na trenutno stanje, ali i ponuditi smjernice na što treba u sljedećim istraživanjima više obratiti pažnju.

3. Savjetodavni rad

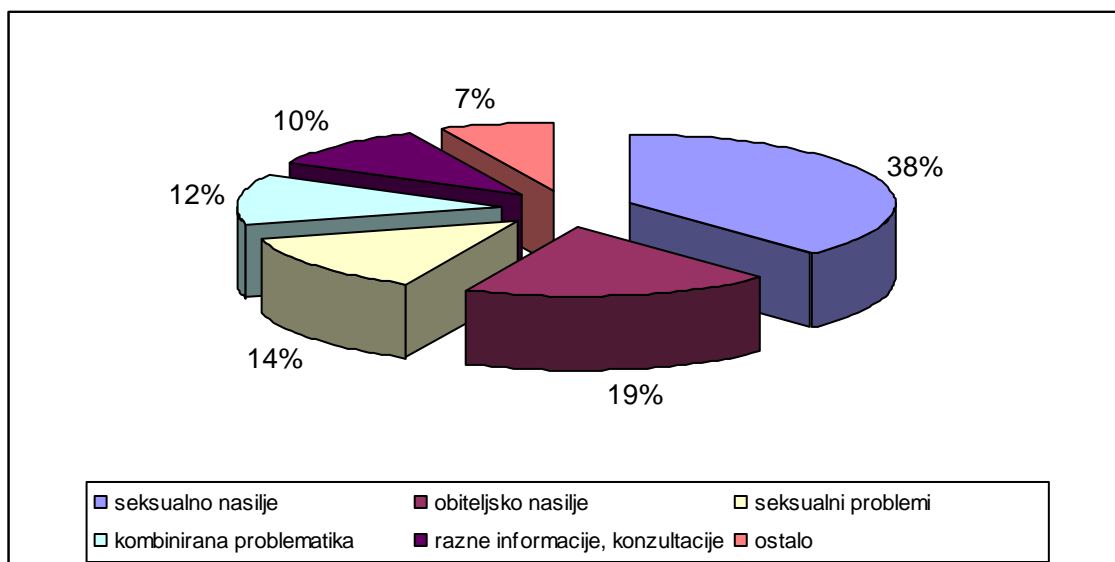
Tijekom 2006. godine značajno je proširen savjetodavni rad Ženske sobe, koji uključuje telefonsko i osobno savjetovanje u našem prostoru, kao i savjetovanje putem e-maila i pošte. Savjetovanje je prije svega namijenjeno ženama koje su preživjele bilo koji oblik seksualnog nasilja, osobama koje imaju seksualne probleme, te LGBTIQ osobama.

U okviru savjetodavnog rada pružaju se i osnovne informacije svim zainteresiranim osobama o seksualnosti i seksualnim pravima. Savjetodavni rad pruža tim od 4 psihologinje (dvije pro bono), liječnice i ginekologinje.

Tijekom 2006. godine održano je ukupno **100 savjetovanja**, a pomoć i podršku je potražilo **59 klijentica i klijenata**.

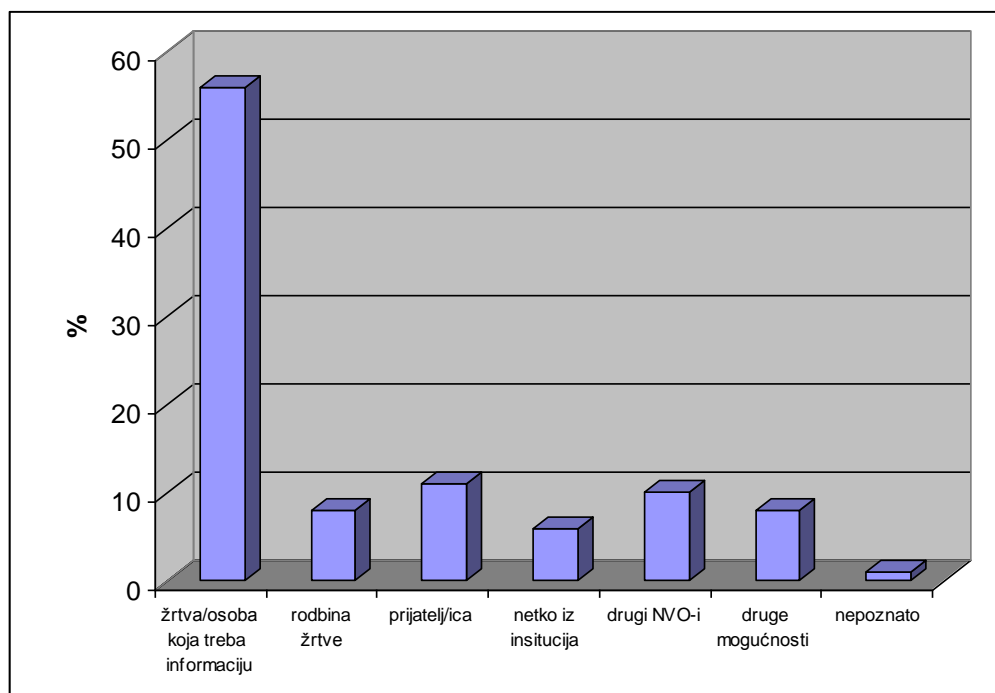
Najčešće teme bile su seksualno nasilje (38%), obiteljsko nasilje (19%), seksualni problemi (14%), kombinirana problematika (više problema) (12%), razne informacije i konzultacije (10%), dok su ostale kategorije, kao što su drugi oblici nasilja, trgovanje ženama, ženska seksualnost općenito, bili manje zastupljeni (7%).

Grafikon br.3. Problemi zbog kojih su se osobe obraćale u Savjetovalište Ženske sobe u 2006. godini

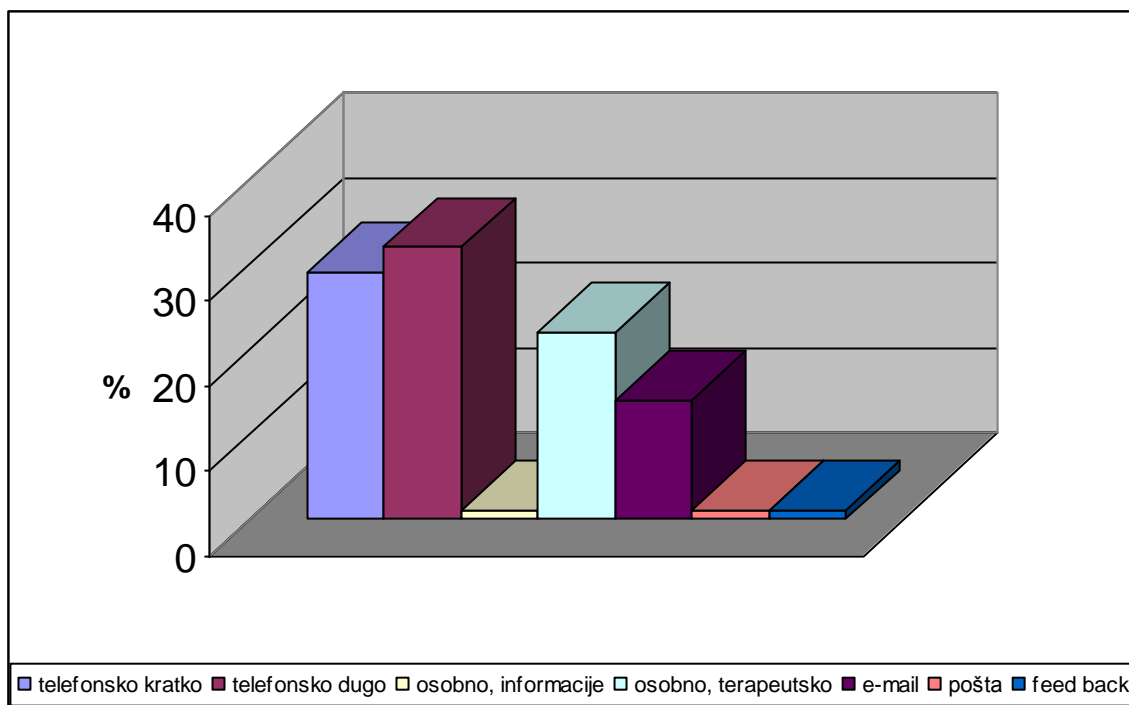
U najvećem broju za **savjetovanje su se obraćale** same osobe koje trebaju pomoć i podršku (56%), njihove prijateljice ili prijatelji (11%), druge nevladine organizacije (10%), rodbina osobe koja treba pomoć i podršku (8%), ili druge osobe, kao što je netko iz institucija, poznanice i poznanici i sl. (15%).

Grafikon br.4. Tko se obraćao za pomoć u Savjetovalište Ženske sobe u 2006. godini

Prema vrstama savjetovanja, najčešći oblici savjetovanja su bili telefonsko dugotrajno savjetovanje (dulje od 30 min) (32%), telefonsko kraće savjetovanje (29%), psihoterapijski rad (22%), e-mail (14%), dok su ostali oblici koji uključuju poštu i sl. bili najmanje zastupljeni (3%).

Grafikon br.5. Vrste savjetovanja u Savjetovalištu Ženske sobe u 2006. godini

4. Izdavaštvo

Tijekom 2006. godine u okviru Ženske sobe tiskani su slijedeći materijali:

Knjiga: «Stanje seksualnih prava žena u Hrvatskoj. Rezultati istraživanja» (2006.)

Brošura: «Kreacija spola? roda?» (2006.)

Ostali materijal:

- Leci s osnovnim informacijama Ženske sobe
- Poster «Nekoliko razloga zašto trebamo pričati o ženskoj seksualnosti.»
- Razglednica protiv trgovanja ljudima «Što se krije iza oglasa»
- Označivač za knjige protiv trgovanja ljudima «Znaš li kamo putuješ?»
- Edukacijski leci «Seksualna prava», «Seksualno zdravlje» i «Ginekološki pregled»
- Poster «Rasprostranjenost seksualnog nasilja – rezultati istraživanja» (format B0) (poster za prezentaciju istraživanja na stručnoj konferenciji «Psihologina nasilja i zlostavljanaj», Osijek, studeni 2007.).

5. Javni rad, umrežavanje i lobiranje

U 2006. godini Ženska soba je nastavila sa aktivnim radom na području umrežavanja, javnog zagovaranja i sustavnog javnog rada, kroz naše svakodnevne aktivnosti i prisutnost u medijima. Značajan uspjeh je napravljen u izgradnji kapaciteta nevladinih organizacija i vladinih institucija o seksualnim pravima, kao i u brojnim aktivnostima usmjerenim na lobiranje za promjene stavova u društvu prema seksualnom nasilju i razvoju efikasnog modela podrške osobama koje su preživjele seksualno nasilje (Prilog br.3.).

Tijekom 2006. godine, zahvaljujući radu na razvoju potrebnih zakonodavnih promjena i mjera za zaštitu žrtava seksualnog nasilja, u Nacionalnu politiku za promicanje ravnopravnosti spolova 2006. – 2010. uvršteno nekoliko važnih predloženih mjera Ženske sobe, uključujući i prijedlog za razvoj Protokola o postupanju u slučaju seksualnog nasilja.

U okviru ove grupe aktivnosti želimo naglasiti naš rad u slijedeće tri aktivnosti: konferencija o trgovanju, sastanak Mreže suradnje vladinih institucija i nevladinih organizacija protiv seksualnog nasilja, te okruglog stola na temu Prijedlozi promjena vezani uz seksualno nasilje koji se održao 23. studenog 2006. u Saboru Republike Hrvatske.

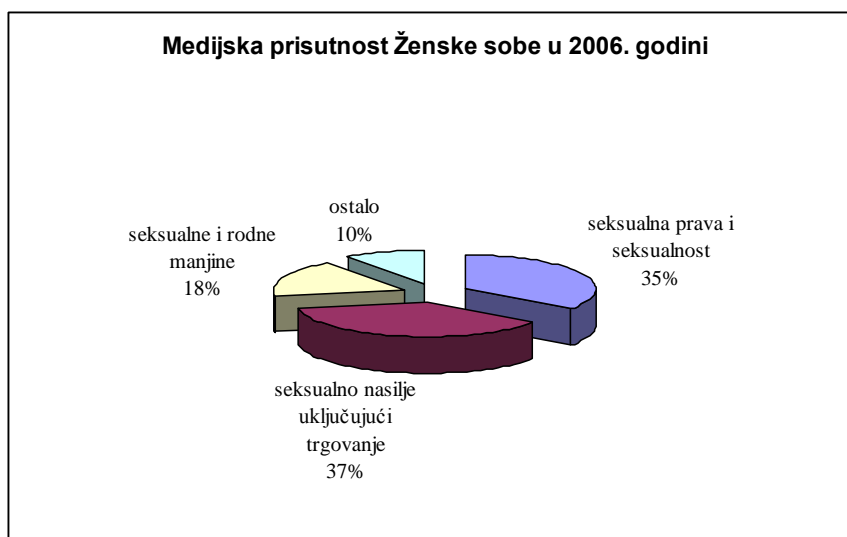
U lipnju 2006. godine Ženska soba je u suradnji s Centrom za žene žrtve rata ROSA i Centrom za ženske studije uz financijsku podršku Europskog ženskog lobija, organizirala međunarodnu konferenciju *Prevenција trgovanja ljudima u konfliktnim i postkonfliktnim situacijama: Tko je odgovoran?*. Na konferenciji su sudjelovale mnoge domaće i međunarodne stručnjakinje iz područja ženskih ljudskih prava i suzbijanja trgovanja ženama i prostitucije kao što su Janice Raymond (predsjednica Koalicije protiv trgovanja ženama), Gunila Ekberg (Specijalna savjetnica za pitanja trgovanja i prostitucije iz Švedske), Jasminka Džumhur (OHCHR, BiH), Mara Radovanović (LARA Bijeljina), Ljiljana Reičević (Sigurna ženska kuća Podgorica) i mnoge druge.

U svibnju 2006. godine održan je peti po redu sastanak *Mreže suradnje vladinih institucija i nevladinih organizacija protiv seksualnog nasilja*. Tema sastanka je bila izrada prijedloga promjena vezanih uz seksualno nasilje: promjene zakona, zaštite žrtava i razvoj preventivskih programa. U izradi ovog dokumenta osim članica Mreže suradnje sudjelovao je i predstavnik pravnog tima Iskoraka i Kontre Kristijan Grđan, te Mihaela Jović iz Ureda za ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske. Doneseni prijedlozi su bili predstavljeni javnosti na okruglom stolu održanom 23. studenog 2006. godine koji je organiziran u Saboru Republike Hrvatske u suradnji s Povjerenstvom za ravnopravnost spolova Sabora RH i Uredom za ravnopravnost spolova Vlade RH.

Sudjelovale smo u radu Ženske mreže Hrvatske (aktivno u 5 akcija) i PETRA Mreže, između ostalog u izradi kampanje za kažnjavanje korisnika seksualnih usluga. Nadalje, aktivno smo sudjelovale na 25 međunarodnih i lokalnih konferencija i/ili sastanaka, većinom kao pozvane i/ili aktivne govornice.

Naši tekstovi, komentari i intervjui objavljeni su u 21-im dnevničkim novinama i/ili časopisima, kao i na 3 Internet portala. Intervjuirane smo za 9 televizijskih i 7 radio emisija (grafikon br. 6).

Grafikon br. 6. Medijska prisutnost Ženske sobe u 2006. godini

Ženska soba je članica slijedećih mreža, inicijativa, odbora: Ženska mreža Hrvatske; PETRA Mreža- mreža NVO-a za prevenciju i eliminaciju trgovanja ženama; SEEQ Mreža – Queer mreža jugoistočne Europe; Nacionalnog odbora protiv trgovanja ljudima; Operativnog tima protiv trgovanja ljudima Inicijativa za uvođenje seksualne edukacije; AWID - The Association for Women's Rights in Development; ASTRA mreža – Central and Eastern European Women's Network for Sexual and Reproductive Health and Rights; ACTA – Anti-corruption anti-trafficking action i ILGA – International Lesbian and Gay Association.

6. Organizacijski razvoj Ženske sobe

U 2006. godini Ženska soba je prošla kroz određene organizacijske promjene. Tako smo održale dvije jednodnevne radionice organizacijskog razvoja koje je vodila Aida Bagić. Na prvom sastanku su raspravljane slijedeće teme: trenutna organizacijska struktura Ženske sobe; organizacijske vrijednosti; promjena organizacijske strukture Ženske sobe; sistematizacija radnih mjesta Ženske sobe. Na drugom sastanku je razgovarano o uvedenim promjenama koje su nastale kao rezultat prve radionice. Tako je prihvaćena nova sistematizacija radnih mjesta, kao i promjena naziva savjetodavnog tijela Ženske sobe iz *Nadzornog* u *Upravni odbor*. Donesena je i odluka o razrješenju jednog dijela članova i članica nadzornog odbora, te je uslijedilo imenovanje novih članica Upravnog odbora i potpisivanje ugovora na dvije godine (Prilog br.1.).

U lipnju je održana Izborna skupština Ženske sobe, gdje je donesena odluka o izmjeni Statuta organizacije. Potrebno je istaknuti da je tom prilikom došlo do promijene u nazivu organizacije iz *Centar za prevenciju, istraživanje i suzbijanje seksualnog nasilja i žensku seksualnost - Ženska soba* u ***Ženska soba – Centar za seksualna prava.***

4 . K U D A I D E M O – P L A N O V I R A Z V O J A Ž E N S K E S O B E

Misija i vizija naše organizacije nije se promijenila, te nam je i dalje cilj sustavan rad na tome da se hrvatsko društvo razvije kao društvo građanki i građana s jednakim pravima bez obzira na rod, spol, dob, religiju, narodnost, nacionalnost, seksualnu orijentaciju. S obzirom na to, posvetili smo se sustavnom lobiranju kroz formalne i neformalne kontakte s institucijama, političarima i javnim osobama.

U 2007. godini naglasak i naponi će biti usmjereni na osnivanje Centra za žene koje su preživjele seksualno nasilje, kao prvog takvog specijaliziranog centra ne samo u Hrvatskoj, nego u čitavoj regiji. Cilj otvaranja takvog Centra je pružanje pomoći i podrške ženama žrtvama seksualnog nasilja od trenutka prijave nasilja nadležnim institucijama, savjetodavnog i terapijskog rada za osnaživanje i prorađivanje traumatskog iskustva, do priprema za sudski proces.

Planiramo završavanje istraživanja o trgovanju ljudima u Republici Hrvatskoj, kao i nastavak naših uobičajenih aktivnosti, prije svega edukacijskih programa.

Nastavljamo s radom na lobiranju za promjenama političkih stavova koji izravno oblikuju mehanizme za zaštitu ženskih prava, posebno kad se radi o svim mogućim oblicima seksualnog nasilja, kao i za prava seksualnih i rodnih manjina (LGBTIQ populacije).

Ženska soba u 2007. godini nastavlja sa svojim radom, u skladu s uočenim društvenim potrebama, vizijama i organizacijskim kapacitetima, te s osnovnim pretpostavkama našeg rada, a koje su bazirane na kvaliteti i predanosti u radu.

Z A H V A L J U J E M O

Naš rad u 2006. godini su podržale/i: Kvinna till Kvinna; Ured za ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske; Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa; World Day of Prayer; Američko veleposlanstvo u Hrvatskoj; Ured za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske; WORLD LEARNING STAR; Europski ženski lobi (Lobby europeen des femmes); Europska komisija; Open Society Institute New York; The Global Fund for Women; Astraea Foundation; Mama Cash; CARE Canada Zagreb.

5 . A K T I V N O S T I   Ž E N S K E   S O B E   - P R E G L E D

PRILOZI

Prilog br. 1:

Popis članica i članova Ženske sobe, članica Upravnog odbora i Koordinacijskog tima u 2006. godini.

Članice Ženske sobe (redovne): Maja Mamula, Nera Komarić, Jelena Poštić, Voljana Kapelina, Dunja Bonacci Skenderović, Ivana Dijanić Plašč, Rada Borić, Jelena Levak, Jasna Belamarić, Miroslava Đuretek, Petra Ćus, Slobodanka Poštić, Lada Bonacci.

Članice i članovi Ženske sobe (pridružene/i): Koraljka Vlajo, Dalibor Stanić, Amir Hodžić, Igor Marković, Maja Kolega, Iva Žegura, Ingrid Marton, Jasmina Sočo, Sanja Milivojević.

Članice Upravnog odbora Ženske sobe:

- M A Željka Jelavić, etnologinja, predsjednica Centra za ženske studije
- Sanja Cesar, psihologinja, CESI
- Neda Pavić, pravnica, zamjenica Županijskog državnog odvjetnika u Zagrebu
- prof. dr. sci. Silva Mežnarić, sociologinja, Institut za migracije i narodnosti u Zagrebu
- mr. sci. Vanja Ratković, fizičarka, glavna urednica GEO Hrvatska

Članice Koordinacijskog tima Ženske sobe

1. Maja Mamula, predsjednica Koordinacijskog tima (osoba ovlaštena za zastupanje)
2. Voljana Kapelina (osoba ovlaštena za zastupanje)
3. Dunja Bonacci Skenderović (osoba ovlaštena za zastupanje)
4. Jelena Poštić

Prilog br. 2:

Lista volonterki i volontera Ženske sobe tijekom 2006. godine, te broj odrađenih volonterskih sati rada

Ime i prezime	Broj volonterski odrađenih sati
1. Jelena Poštić	1194
2. Ivana Jurišić	120
3. Lada Bonacci	60
4. Miroslava Đuretek	60
5. Dalibor Stanić	40
6. Rory Archer	40
7. Jelena Levak	30
8. Asja Zenko	30
9. Sanja Galeković	30
10. Sanja Kolarić	30
11. Petra Ćus	20
12. Lucijana Žaja	10
13. Maja Samardžić	10
14. Koraljka Vlajo	10
15. Slobodanka Poštić	10
16. Jasna Belamarić	10
Brojne/i volonterke/i koje/i su radili tijekom svih naših događanja i konferencija tijekom 2006.	150
Ukupno:	1854

Također se želimo zahvaliti svima koji ovdje nisu spomenuti, ali su nas podržavali u brojnim projektima, te su nam rado dali svoje vrijeme i energiju.

Prilog br. 3: Aktivnosti Ženske sobe u 2006. godini

Aktivnosti Ženske sobe 2006.

1. Edukacije Ženske sobe za nevladine organizacija: predavanja, radionice, seminari

Gdje	Za koga	Tema	Termin	Broj sudionika/ca
Knin	HUK (Udruga za promoviranje humanosti i urbane kulture), Tintilinić–Benkovac, Zvuk–Zadar	Trgovanje ljudima	16.03.	7
Stubičke toplice	u zajedničkoj organizaciji: ACTA (PSD + Ženska soba) za 10 nevladinih organizacija iz cijele Hrvatske	Trgovanje ženama: javne kampanje i zagovaranje	08.-10.05.	12
Vukovar	B.a.B.e. Zagreb za 15 predstavnika/ca Centara za socijalnu skrb, MUP-a, nevladinih organizacija, Povjerenstva za jednakost	Nasilje protiv žena – rodno uvjetovano nasilje	10.05.	15
Stubičke toplice	u zajedničkoj organizaciji: ACTA (PSD + Ženska soba) za 10 nevladinih organizacija iz cijele Hrvatske	Trgovanje ljudima: zaštita žrtava, nacionalni referalni mehanizam	23.05.	15
Zagreb	u zajedničkoj organizaciji: ACTA (PSD + Ženska soba) za 4 nevladinih organizacija iz regije	Trgovanje ljudima (evaluacija treninga ACTA-e)	26.06.	16
Daruvar	GORD Dalj za predstavnike i predstavnice lokalnih institucija i političkih struktura	Nasilje protiv žena – rodno uvjetovano nasilje	06.09.	18
Stubičke toplice	Ženska mreža Hrvatske za predstavnice 12 ženskih nevladinih organizacija	Feministička ljetna škola V: 1. Seksualno nasilje, 2. Nasilje protiv žena, 3. Ženska seksualnost, 4. Seksualna prava.	27.09. 28.09. 28.09. 29.09.	10 6 10 10 36
Zagreb, Ženska soba	Predstavnice NVO iz Gruzije	Rad ženskih nevladinih organizacija u Hrvatskoj – studijski posjet	10.10.	7
Zagreb	ANTCO Makedonija	Rad ženskih nevladinih organizacija u Hrvatskoj – studijski posjet	15.12.	10
Split	Domine	Seksualna prava i ženska seksualnost	21.-22.12.	8
TOTAL	7			144

2. Edukacije Ženske sobe za relevantne institucije: predavanja, radionice, seminari

Gdje	Za koju organizaciju	Tema	Termin	Broj sudionika/ca
Stubičke toplice	Ženska soba organizirala sastanak Mreže suradnje vladinih institucija i nevladinih organizacija protiv seksualnog nasilja	Seksualno nasilje: potrebe za promjenom Kaznenog zakona i Zakona o kaznenom postupku (trodnevni sastanak)	12.-13. 05.	27
Donja Stubica, terme Jezerčica	Centar za razvoj civilnog društva Delfin za predstavnike/ce nadležnih vladinih institucija (policija, bolnice, centri za socijalnu skrb, škole, državno odvjeništvo, sudovi)	Trgovanje ženama u svrhu seksualne eksploatacije (četverodnevni seminar)	02.-05. 07.	15
Opatija	World Learning i Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi za županijske koordinatorice iz Centara za socijalnu skrb	Trgovanje ljudima (trodnevni seminar)	06.- 07. 09	28
Zagreb, Sheraton	Studenti sa Sveučilišta St. Thomas iz Floride	Trgovanje ženama u Hrvatskoj (predavanje)	17.06.	20
Sljeme, Tomislavov dom	Centar za žene ROSA i Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi za djelatnike i djelatnice prihvatnih stanica	Trgovanje ljudima s naglaskom na djecu, Seksualno nasilje (dvodnevni seminar)	19.- 20. 09.	18
Zagreb, Europski dom	Zavod za unaprijeđenje školstva za 100 školskih suradnika i suradnica iz cijele Hrvatske	Seksualno nasilje (predavanje i radionica)	02.10.	100
Terme Tuhelj	CESI za srednješkolske profesorice i profesore	Trgovanje djecom (jednodnevna radionica)	13.10.	11
Stubičke toplice	Ženska soba i Mreža suradnje vladinih institucija i nevladinih organizacija protiv seksualnog nasilja	Seksualno nasilje: završavanje teksta <i>Prijedlog promjena vezanih uz seksualno nasilje</i> (dvodnevna radionica)	03 -04. 11.	7
Vodice	14. godišnja Konferencija psihologa/inja	Seksualnost i psihologija (okrugli stol)	26.10.	60
Vrbovec	2 Osnovna škola Vrbovec, predavanje za profesore i profesorice	Seksualno nasilje u školama (trosatna radionica)	14.11.	20
Daruvar, Daruvarske toplice	Centar za razvoj civilnog društva Delfin za predstavnice i predstavnike vladinih institucija	Trgovanje ljudima: osnivanje županijskog odbora za suzbijanje trgovanja (trodnevni seminar)	17.-19. 11.	14
Zagreb, Hrvatski sabor	Ženska soba ispred Ženske mreže Hrvatske, Saborski odbor za ravnopravnost spolova, Ured za ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske	Seksualno nasilje: Prijedlog promjena vezanih uz seksualno nasilje: zakonske promjene, zaštita žrtava i razvoj preventivskih programa (okrugli stol)	23.11.	50
Zagreb, Škola narodnog zdravlja A. Štampar	Postdiplomski studij iz Školske medicine	Nasilje protiv žena – rodno uvjetovano nasilje (trosatno predavanje)	05.12.	12

Zagreb, Škola narodnog zdravlja A. Štampar	Postdiplomski studij iz Školske medicine	Seksualno nasilje (trosatno predavanje)	06.12.	12
Osijek, Filozofski fakultet, Odsjek za psihologiju	Konferencija psihologa i psihologinja: Psihologija nasilja i zlostavljanja	Seksualno nasilje (izlaganje i poster prezentacija)	30.11.- 01.12.	60
TOTAL	18			454

3. Edukacije Ženske sobe za studentice i studente, učenice i učenike

Za koga	Tema	Termin	Broj sudionika/ca
World Learning STAR Jill Benderly	Stanje seksualnih prva žena u RH, rad Ženske sobe	01.03.	15
Centar za Ženske studije Kolegij: Tijelo i seksualnost: privatno i političko	1. Uvodno predavanje: tijelo i seksualnost 2. Međukulturalne razlike 3. Seksualnost, seksologija i žene 4. Seksualna prava 5. Seksualnost žena	01.02. 08.02. 15.02. 22.02. 01.03.	15 studentica po predavanju (75)
Sveučilište u Zagrebu, Hrvatski studiji (Odsjek za psihologiju, sociologiju, novinarstvo) Kolegij: Psihologija spolnosti	Uvodno predavanje Definiranje seksologije, kratki povijesni pregled razvoja seksologije Najpoznatija istraživanja o spolnosti Metode istraživanja seksualnosti i etički problemi Teorije ljudske seksualnosti Kulturalne razlike u ljudskoj spolnosti Seksualna prava Spol/ rod Dječja spolnost i adolescentna spolnost Spolnost odraslih i spolnost osoba treće životne dobi Seksualno zdravlje i seksualni problemi Seksualne varijacije Seksualno nasilje	14.03. 21.03. 28.03. 04.04. 11.04. 18.04. 25.04. 02.05. 09.05. 16.05. 23.05. 30.05. 06.06.	50 studenata/ica po predavanju (650)
Sveučilište u Rijeci, Filozofski fakultet, (Odsjek za psihologiju) Kolegij: Psihologija spolnosti	Definiranje seksologije, kratki povijesni pregled razvoja seksologije, Najpoznatija istraživanja o spolnosti Teorije ljudske seksualnosti, Kulturalne razlike u ljudskoj spolnosti Spoli i rod, Seksualne varijacije Seksualno zdravlje i seksualno nasilje	22.03. 05.04. 19.04. 03.05.	50 studenata/ica po predavanju (200)
Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet, (Odsjek za psihologiju, prof. L. Armano)	Rad psihologa/inja u nevladinim organizacijama, rad Ženske sobe	27.03.	12
Razni fakulteti	Trgovanje ljudima, trauma	28.-30.09.	13

Sveučilišta u Zagrebu, Terme Jezerčica		(trodnevni semina)	
Srednja zrakoplovna škola, Velika Gorica	Trgovanje ljudima – što učiniti kad se putuje u inozemstvo	06.12.	52
Studentice različitih fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Hotel Central	Suzbijanje trgovanja ljudima u Hrvatskoj	08.12 (cjelodnevni seminar)	12
Centar za Ženske studije Kolegij: Žene, nasilje, igrnost	Nasilje protiv žena Ratno nasilje Seksualno nasilje Ostali oblici nasilja	04.12. 11. 12. 15. 12. 18. 12.	17 studenta/ica po predavanju (68)
TOTAL			1097

4. Javna i ostala predavanja, okrugli stolovi i tribine (organizirale i/ili sudjelovale)

Gdje	Tema	Za koga	Predavači/ce	Termin	Broj sudionika/ca
Zagreb, knjižnica B. Ogrizovića	Promocija istraživanja Ženske sobe: Stanje seksualnih prava žena u Hrvatskoj	javnost	Maja Mamula, Luka Mađerić, Neda Pavić, Željka Jelavić	28.02.	40
Zagreb, prostor SDP-a	Homofobija	javnost	Dorino Manzin, Šime Lučin, Maja Mamula	29.03.	20
Zagreb, Kino Tuškanac	Promocija zbornika Ženske sobe s međunarodne konferencije «Transgresija roda»	javnost	Jelena Poštić i Amir Hodžić	24.03.	40
Zagreb, Starogradska Vijećnica	Reproduktivna prava	Gradski odbor za ravnopravnost spolova i predstavnici/e NVO-a	brojni sudionici/e, Voljana Kapelina	25.05.	30
Zagreb	Psiholozi/ginje i LGBTIQ populacija	Kontra	Dunja Bonacci Skenderović	Okrugli stol	27
TOTAL					157

5. Dodatno usavršavanje i edukacija tima Ženske sobe

Organizatori	Tema	Termin	Sudionice
Ženska soba	Organizacijski razvoj	13.04.	cijeli tim Ženske sobe, voditeljica: Aida Bačić
Kvinna till Kvinna, Švedska, Štokholm	Seksualnost (studijsko putovanje)	24.-29.04.	Maja Mamula, Dunja Bonacci Skenderović i Voljana Kapelina
Hrvatska udruga za integrativnu psihoterapiju	Uvod u integrativnu psihoterapiju	11.-12.11. 17.-19. 11.	Ivana Dijanić Plašć
Poslijediplomski doktorski	Efikasnost bolničkog	20.11.-22.11.	Ivana Dijanić Plašć

studij Biomedicina i zdravstvo	zdravstvenog sustava		
TOTAL	4		

6. Umrežavanje, javne akcije, konferencije, promocije, koalicije

Gdje	Organizatori/ce	Tema	Termin	Sudionice
Tuheljske toplice	CARE	PETRA mreža, zagovaranje i kampanje	02.-04.02.	Dunja Bonacci Skenderović i Ivana Dijanić Plašč
Zagreb, Kazalište lutaka	CESI	Promocija filma «Pogledaj me»	15.02.	Dunja Bonacci Skenderović i Maja Mamula
Ljubljana	Institut za mirovne studije	Trgovanje ženama i prostitucija	03.- 04.03.	Dunja Bonacci Skenderović
Zagreb, hotel Sheraton	Poduzetnički centar ROSA i Ured za ravnopravnost spolova	Rodni budget	07.03.	Ivana Dijanić Plašč
Zagreb, Sabor	Odbor za ravnopravnost spolova	8. mart – predavljanje aktivnosti ŽMH za 2005.	07.03.	Dunja Bonacci Skenderović
Zagreb, Zgrada Vlade	Jadranka Kosor, podpredsjednica Vlade	Predavljanje kampanje protiv nasilja u obitelji	08.03.	Dunja Bonacci Skenderović
Berlin	Heinrich Böll Stiftung and Institut Mensch, Ethik, Wisenschaft	Biomedicina i civilno društvo	17.-19.03.	Voljana Kapelina
Zagreb	Petra mreža i CARE	Sastanak PETRA mreže	23-25.03.	Dunja Bonacci Skenderović, Ivana Dijanić Plašč i Jelena Levak
Zagreb, Ženska soba	Ženska soba	Sastanak povodom otvaranja Centra za seksuana prava: N. Pavić, V. Hiršl i N. Ivanišević	29.03.	Radni tim Ženske sobe
Opatija	SEEQ mreža	Redovni sastanak	07.-09.04.	Jelena Poštić
Zagreb, Starogradska vijećnica	Povjerenstvo za ravnopravnost spolova Gradske skupštine Grada Zagreba	Sjednica s temom: «Žene i zdravlje»	19.04.	Voljana Kapelina i Dunja Bonacci Skenderović
Beč	Institut za društvene znanosti	Trgovanje ženama i prostitucija	12. i 13.05.	Dunja Bonacci Skenderović
Bukurešt	ICMPD	Edukacija policije o trgovanju ljudima	04.-06. 05.	Dunja Bonacci Skenderović
Knin	World Learning	Trgovanj ljudima: Konferencija prekogranična suranja vladinih instituija i nevladinih organizacija	16.-17.05.	Dunja Bonacci Skenderović
Dubrovnik	Centar za ženske studije Zagreb, Ženski studiji Beograd i Rutgers University	Feminsit Critical Analysis: Differences, Sexualities, Con/Texts	22- 27.05.2006.	Maja Mamula (sudjelovanje i predavanje sa Željkom Jelavic)
Zagreb, hotel Internacional	Ženska soba, Centar za žene ROSA, Centar za ženske studije	Prevenција trgovanja ljudima u konfliktnim i postkonfliktnim situacijama:	02.-04.06.	tim Ženske sobe predavačica: Nera Komarić

		Tko je odgovoran		
Zagreb, hotel Laguna	Petra mreža	Trgovanje ljudima: konferencija Petra mreže	09.-11.06.	Dunja Bonacci Skenderović i Nera Komarić
Samobor, hotel Lavica	World Learning	Trgovanje ljudima: Konferencija prekogranična suranja vladinih institucija i nevladinih organizacija	12.-13.06.	Dunja Bonacci Skenderović i Ivana Dijanić Plašć
Zagreb, Arcchotel	ACTA	Trgovanje ljudima: evalucija CARDS projekta	19.-20.09.	Dunja Bonacci Skenderović i Voljana Kapelina
Budimpešta	ILGA-Europe	Konferencija: korištenje podataka za lobiranje za mentalno zdravlje LGBT populacije	19-20.07.	Jelena Poštić
Skopje	COC Netherlands	Konzultacije oko nastavka projekta U SEE LGBT!	8.-9.09.	Jelena Poštić
Strasbourg	Vijeće Europe	Konzultacije o pravima aktivista/ica za ljudska prava	12.-13.11.	Jelena Poštić
Zagreb, Jarun	MUP RH	Dan policije; djeljenje letaka o trgovanju ljudima	30.09.	Dunja Bonacci Skenderović
SEE Q mreža	Ženska soba	Sastanak SEE Q mreže	29.09.-02.10.	Jelena Poštić i Voljana Kapelina
Zagreb, hotel Palace	CARE	Sastanak PETRA mreže	23.-24.10.	Dunja Bonacci Skenderović
Zagreb, Ženska soba	Astraea Lesbian Foundation for Justice	Posjet predstavnicu donatora	2.10.	tim Ženske sobe
Zagreb, Ženska soba	Global Fund for Women	Posjet predstavnicu donatora	2.10.	tim Ženske sobe
Zagreb, hotel Esplanada	Ured za ljudska prava Vlade RH	Predstavljanje nacionalne politike za promicanje ravnopravnosti spolova	20.11.	Maja Mamula i Voljana Kapelina
Zagreb, Ženska soba	COC Netherlands	Posjet predstavnicu/ka donatora	4.12.	tim Ženske sobe
TOTAL				29

7. Akcije Ženske mreže Hrvatske

Gdje	Organizatori/ce	Tema	Termin	Sudionice
Zagreb, Trg Josipa bana Jelačića	Ženska mreža Hrvatske	Proslava 8. marta	08.03.	tim Ženske sobe
Centar za žene ROSA	Ženska mreža Hrvatske	Redoviti sastanak ŽMH, Zagrebačke grupe	06.04.	Dunja Bonacci Skenderović
Poreč	Ženska mreža Hrvatske	Godišnji sastanak ŽMH	8.-11. 05.	Voljana Kapelina
Zagreb, Novinarski dom	Ženska mreža Hrvatske	Dodjela nagrade ŽMH	21.09.	Dunja Bonacci Skenderović
Zagreb, Dubravkin put	Centar za mentalno zdravlje i ljudska prava, AŽKZ, Centar za žene žrtve rata ROSA, Ženska mreža Hrvatske	Komemorativni skup "Zaboravljeni femicid"	23.11.	tim Ženske sobe
TOTAL		5		

8. Medijska prisutnost Žensk sobe tijekom 2006. godine

Medij	Tema	Termin	autorica/
-------	------	--------	-----------

novinar/ka			intervjuirana
NOVINE (21)			
Novi List, Ljiljana Hlača	Odnos psihologa i psihologinja i homoseksualnih klijenata	12.01.	Jelena Poštić
Vita Silvana Mrvelj	autorski tekst - Seksualnost i razlike u dobi partnera, seksualnost u zreloj dobi	objavljeno 13.01.	Maja Mamula
Karlovački tjednik, S. Turkalj	Trgovanje ljudima u svrhu seksualne eksploatacije	16.01.	Dunja Bonacci Skenderović
Novi list, Ljiljana Hlača	LGBTIQ prava	21.01.	Jelena Poštić
Karlovački tjednik, Alenka Lavrinc	Trgovanje ljudima	02.02.	Dunja Bonacci Skenderović
Jutarnji list Orlanda Obad	Stanje seksualnih prava žena u RH-rezultati istraživanja	03.02.	Maja Mamula
Novi list, Ljerka Bratonja Martinović	Stanje seksualnih prava žena u Hrvatskoj – rezultati istraživanja	09.02.	Maja Mamula
Večernji list Nikola Sever	Stanje seksualnih prava žena u Hrvatskoj – rezultati istraživanja	11.02.	Dunja Bonacci Skenderović
Jutarnji list, Kristina Turčin	Stanje seksualnih prava žena u Hrvatskoj – rezultati istraživanja	11.02	Maja Mamula
Jutarnji list, Orlanda Obad	Stanje seksualnih prava žena u Hrvatskoj – rezultati istraživanja	27.02.	Maja Mamula
Jutarnji list, Ivana Rimac	Seksualno nasilje u Hrvatskoj	19.04.	Maja Mamula
Večernji list, Nikola Sever	Prijenos nasilja (seksualno nasilje) - komentar	objavljeno 21.04.	Maja Mamula
Jutarnji list, Orlanda Obad	Ponašanje žrtava nasilja - komentar	objavljeno 24.04.	Maja Mamula
Jutarnji list, Nada Irena Fišić	Obiteljsko nasilje: zašto se žene vraćaju - komentar	07.06.	Maja Mamula
Jutarnji list, Kristina Turčin	Ubojstva žena	24.06.	Maja Mamula
Feral Tribune, Vladimir Matijanić	Seksualna edukacija u školama	21.07.	Maja Mamula
Večernji list Dijana Jurasić	Seksualno nasilje	20.11.	Maja Mamula
Novi list	Okrugli stol: Prijedlog promjena vezanih uz seksualno nasilje	24.11.	vijesti
Jutarnji list Ivana Brkić	Zdravstveni odgoj - komentar	07.12.	Maja Mamula
Jutarnji list Ivana Kalodjera Brkić	MZOŠ – prevencija seksualnog nasilja	11.12.	Maja Mamula
Večernji list Aurelija Kupanovac	Zašto žene povlače prijave za obiteljsko nasilje	19.12.	Maja Mamula
TV (9)			
Dobro jutro Hrvatska prilog, HRT 1 Mirela Mitrek	Seksualno uznemiravanje	snimano 10.01.	Maja Mamula
HTV 1 – Nedjeljno popodne Nevena Rendeli	Žene i seksualnost	snimano 18.01.	Maja Mamula
RTL Lora Dizdar	Seksualno nasilje	snimano 15.03. emitirano 30.03 u 18 h i 31.03. u	Maja Mamula

		12.30 h	
Latinica, HRT 1	Ubojstva u obitelji	snimano 20.06. ide 26.06.	Maja Mamula
TV Jadran-Cenzura Eugen Jakovčić	Seksualno nasilje i trgovanje ženama u svrhu seksualne eksploatacije	uživo 14.07.	Maja Mamula i Dunja Bonacci Skenderović
OTV	Seksualno nasilje i trgovanje ženama u svrhu seksualne eksploatacije – repriza emisije s TV Jadrana	19.07.	Maja Mamula i Dunja Bonacci Skenderović
Nova TV – Dvoboj Željko Rogošić	Homoseksualnost i homofobija	14.09.	Maja Mamula
Nulti sat - HTV 1	Seksualne i rodne manjine	18.10.	Jelena Poštić
Radni ručak – Jozo Barišić	Seksualno nasilje	24.11.	Maja Mamula
RADIO (7)			
Radio 101 - Aktualac	Stanje seksualnih prava žena u Hrvatskoj – rezultati istraživanja	08.02.	Maja Mamula
Radio Vukovar	Info o Ženskoj sobi i LGBTIQ pravima	26.05.	Maja Mamula
Radio 101 - Cvilidreta	Seksualna prava	01.06.	Maja Mamula
Radio Stari grad, Sarajevo	Rodno izražavanje	30.07.	Jelena Poštić
Radio 101 – Kulturni program Trpimir Matasović	Kreacija spola i roda i Herry Benjamin – Standari skrbi ua poremećaje rodnog identiteta	snimano 27.07.	Jelena Poštić
Hrvatski radio- Radio Zagreb 3. program – Goran Ivanović	Trgovanja ljudima	snimano 21.09.	Dunja Bonacci Skenderović
Radio 101	Rad ženskih nevladinih organizacija	snimano 04.11.	Maja Mamula
PORTALI (3)			
Connect portal (portal.connect.znanost.org)	Stanje seksualnih prava žena u Hrvatskoj – rezultati istraživanja	07.02.	Dunja Bonacci Skenderović
T – portal Milan Koštro	Stanje seksualnih prava žena u Hrvatskoj – rezultati istraživanja	08.02.	sažetak
H-alter	Reakcija Ženske sobe na odluku Povjerenstva za zdravstveni odgoj	12.07.	Maja Mamula i Dunja Bonacci Skenderović
TOTAL	40		